Wereld van Filantropie

Kristen Molyneaux

Nederland klaar voor groot filantropisch fonds

Social Finance NL: fondsen kunnen meer bereiken met gebundeld geld

Door Redactie WvF
19-11-2026

(Social) impact Bericht

Nederlandse fondsen en andere type financiers kunnen grote maatschappelijke opgaven als dakloosheid, armoede en gezondheid krachtiger aanpakken door hun geld te bundelen in één gezamenlijk fonds. Voor dergelijke grootschalige 'pooled funds' ontbreekt in Nederland alleen de infrastructuur nog.

Dat concludeert Social Finance NL in het rapport 'Samen verder: de belofte van pooled funding', dat vandaag in het stadhuis van Haarlem wordt gepresenteerd. Bij pooled funding bundelen financiers middelen voor een gezamenlijk doel en maken ze samen afspraken over strategie en uitvoering.

Het rapport onderscheidt vijf typen pooled funds en schetst in een afwegingskader wanneer het loont en optimaal is ingericht. 'Nederland heeft de opgaven en de financiers', aldus Ruben Koekoek, co-founder en managing director van Social Finance NL. 'Het is nu aan de filantropie zelf om de volgende stap te zetten.'

https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/nederland-klaar-voor-groot-filantropisch-fonds
This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

Social Finance NL lanceert het rapport tijdens de Impact Talk 2026 in het stadhuis van Haarlem. De *talk* en rapportage kwamen tot stand in samenwerking met partners Oranje Fonds, Stichting DOEN, Adessium Foundation en Gemeente Haarlem.

Maak je als fonds niet te klein

Nederland is een filantropieland: in 2024 ging bijna 5,5 miljard euro naar goede doelen. Toch laten we kansen liggen op het gebied van pooled funding. Nederlandse fondsen kunnen meer maatschappelijke impact maken door hun geld te bundelen in een gezamenlijk fonds.Pooled funding is een opkomende financieringsvorm waarbij verschillende partijen - zoals overheden, fondsen en maatschappelijke organisaties - geld en middelen bundelen om maatschappelijke opgaven aan te pakken.

Internationaal gebeurt dit al op grote schaal. Zo bundelt The Global Fund sinds 2002 geld van overheden, bedrijven en filantropen uit de hele wereld in de strijd tegen hiv, tuberculose en malaria. Volgens het eigen resultatenrapport redden de programma's die het fonds steunde 72 miljoen levens. In Nederland is nog veel ruimte om dergelijke financiële krachtenbundelingen op te schalen en hier de juiste infrastructuur voor in te richten.

Ruben Koekoek: 'Pooled funding loont bij opgaven die te groot, te riskant of te complex zijn voor één type financier. Nederland kent zulke opgaven, het geld is er en pooled funding is niet ingewikkeld. Wat ontbreekt, zijn fondsen die het initiatief nemen. Het is nu aan de filantropie zelf.'

Gids voor filantropie

Koekoek erkent dat filantropie kleiner is dan de overheid maar vindt dat fondsen zichzelf niet te klein moeten maken. 'Er is in Nederland veel interesse in pooled funding, maar ook koudwatervrees. Dat is zonde. Wanneer het in Nederland gebeurt, betreft het meestal relatief kleine (nood)fondsen van enkele tonnen per jaar zoals tijdens de corona- en energiecrisis. Dit rapport laat zien wanneer een pooled fund werkt en hoe je het organiseert om geld de goede kant op te laten rollen.'

Maatschappelijke opgaven als dakloosheid, armoede en gezondheid vragen om langjarige inzet en gedeeld risico. Toch financieren fondsen en overheden in Nederland nog vooral ieder op eigen titel, met eigen procedures en verantwoordingseisen. Marloes Adema, Teamleider Kennis, Impact en Innovatie bij het Oranje Fonds ziet veel kansen in pooled funds, zodat sociale initiatieven niet langer van potje naar potje hoeven en daardoor het verschil maken:

'Dit rapport laat zien wat Nederland kan leren van initiatieven uit het buitenland: begin bij een helder gedeeld doel en organiseer het met meerdere financiers. Doe dit samen met de initiatieven die de gezamenlijke financiering zo hard nodig hebben, op basis van vertrouwen. Het zou ontzettend goed zijn als we in gezamenlijkheid met fondsen, maar ook met overheden en bedrijven die stap kunnen zetten.'

Lees het rapport:

https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/nederland-klaar-voor-groot-filantropisch-fonds
This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

https://socfin.nl/pooled-funding-rapport-samen-verder-social-finance-nl/

Lessen voor filantropie

Het rapport ‘Samen verder: de belofte van pooled funding’ dient als gids en geeft fondsen, overheden en bedrijven een afwegingskader: wanneer loont het om geld op grote schaal te bundelen, wat vraagt het van een financier en hoe richt je zo’n gezamenlijk fonds in?

Social Finance NL onderscheidt vijf typen pooled funds, elk met een eigen reden om middelen te bundelen. Het type bepaalt hoe je het fonds inricht en wat deelname van een financier vraagt.

Gezamenlijke uitvoering - No Hassle Fund

Financiers organiseren aanvragen en monitoring samen om capaciteit en expertise te delen. Eén financier kan vaak niet op elk thema expertise opbouwen en veel kleine aanvragen efficiënt beoordelen. Daardoor kunnen zij ook ontvangers bereiken die zij afzonderlijk moeilijk bedienen. Eén gezamenlijke route kan daarnaast de bureaucratie voor ontvangers verminderen. De hoop is vaak ook dat de uitvoeringskosten lager zijn door de administratie te delen.

Snelheid - Rapid Response Fund

Vooraf beschikbare middelen en een helder mandaat maken handelen mogelijk zodra een crisis zich voordoet. Het belangrijkste obstakel is dat gewone financiering bij een crisis te laat komt. Daarvoor moeten financiers beslissingen vooraf organiseren en accepteren dat informatie bij een toekenning nog onvolledig kan zijn. Een andere praktische oplossing is dat enkele partijen vanuit eigen middelen beginnen met investeren, en andere fondsen pas later aansluiten.

Veldopbouw- Field-Building Fund

Financiers verbinden zich aan de ontwikkeling van een domein. Zij ondersteunen organisaties, brengen kennis bijeen, bouwen een gezamenlijke agenda op en trekken nieuwe financiers naar het terrein. Dat vraagt tijd en capaciteit om het veld te leren kennen en ervaringen te benutten, juist in een fase waarin nog weinig organisaties of financiers actief zijn in het domein.

Publiek-Private Samenwerking - Blended Fund

https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/nederland-klaar-voor-groot-filantropisch-fonds
This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

Publieke en private financiers maken samen een aanpak mogelijk waarvoor hun afzonderlijke mogelijkheden tekortschieten. Overheden hebben schaal en continuïteit, maar zijn gebonden aan regels voor besteding, verantwoording en gelijke behandeling. Filantropie heeft die vrijheid wel, maar mist de schaal. Een pooled fund brengt beide bij elkaar, zodat publiek geld onder het gezamenlijke mandaat kan meebewegen met de ruimte die filantropie biedt. Een Blended Fund kan ook een overgangsvorm zijn, waarin filantropen de ontwikkelfase betalen en de overheid zich verbindt om de kosten stapsgewijs (gedeeltelijk) over te nemen zodra de aanpak zich bewijst.

Schaal - Big Bang Fund

Financiers bundelen zoveel middelen en invloed dat zij een grote verandering in de opgave kunnen forceren, niet alleen ondersteunen. Hoeveel dat is, hangt af het doel. Een vaste ondergrens in euro's bestaat niet. Geld alleen is daarbij niet genoeg. Een gezamenlijke strategie zorgt ervoor dat de financiers al hun gewicht op één doel richten, en langdurige betrokkenheid geeft het pooled fund de tijd om dat doel te bereiken.

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in

https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/nederland-klaar-voor-groot-filantropisch-fonds
This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/